رویداد
شهروند
۲
یکشنبه۲۲ اردیبهشت۱۳۹۸ | سال هفتم | شماره ۱۶۹۱
www.shahrvand-newspaper.ir

تحقیقات نشان می‌دهد که خستگی راننده یکی از عوامل مؤثر در بیش از ۲۰ درصد تصادفات جاده‌ای و بیش از یک چهارم تصادفات کشنده و جدی است.

عباس عراقچی:
از صحبت‌هایم سوءبرداشت شده

عباس عراقچی، معاون سیاسی وزیر خارجه، روز گذشته در گفت‌وگویی تلویزیونی در ارتباط با صحبت‌های روز چهارشنبه خود در مورد موضوع مهاجران افغانستانی در ایران و برداشت‌هایی که از صحبت‌هایش در این ارتباط شده بود، تأکید کرد: «از صحبت‌های من در آن گفت‌وگوی تلویزیونی سوءبرداشت شد و یک سوءتفاهمی نسبت به این سخنان صورت گرفت.» او خطاب به مجری برنامه گفت: «آن چه که شما به نقل از من گفتید یک سوءبرداشت است و من چنین چیزی نگفته‌ام که اگر تحریم‌ها فشار آورد با خواهران و برادران افغانی خود خداحافظی می‌کنیم. این تعبیر من نیست و چنین برنامه‌ای نداریم. چنین نظراتی در کشور و در وزارت خارجه وجود ندارد و بحث اخراج و یا بازگرداندن مهاجران افغانی مطرح نیست.»

فرهنگی. اجتماعی. سیاسی. اقتصادی
www.shahrvand-newspaper.ir
صاحب‌امتیاز: جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران
مدیرمسئول: اسماعیل رمضانی
دفتر مرکزی: تهران، فلکه دوم صادقیه- ابتدای بزرگراه محمدعلی جناح- کوچه شهید طاهریان، شماره ۲۴
کدپستی: ۱۴۸۱۶۳۵۳۵۳- **فکس:** ۴۴۹۵۶۱۰۰
تلفن: ۸-۴۴۹۵۶۱۰۱
چاپ: هنر سرزمین سبز- **تلفن:** ۶۶۸۱۸۱۶۸
شبکه توزیع فروش: شرکت نشر گستر امروز
تلفن: ۵۴۰۸۱۰۰۰
تلفن سازمان آگهی ها: ۲-۴۴۹۵۶۲۰۰
فکس: ۴۴۹۵۶۱۰۷ **سامانه پیامکی:** ۵۰۰۰۲۶۲۶۶۲
میثاق نامه اخلاق حرفه‌ای روزنامه شهروند را در سایت بخوانید
http://shahrvand-newspaper.ir/Misagh_Name
instagram.com/Shahrvand-Newspaper

عضو انجمن صنفی مدیران رسانه و شرکت تعاونی مطبوعات کشور

یادداشت

«خوش می‌روی بر بام ما»

به بهانه ۲۴ اردیبهشت‌ماه زادروز پرویز مشکاتیان

رامتین نظری‌جو| اگر امروز در میان‌مان بود، شصت‌وچهارساله می‌شد. نمی‌دانم اگر امروز می‌بود، چه حالی داشت ولی حداقل می‌توانم بگویم که جمعی به بودنش دلگرم بودند. دلگرم از این‌که خالق «چکاد»، «قاصدک» و «بیداد» در میان‌شان هست و شاید بتوانند از او و تجربیاتش بشنوند و بیاموزند.

اما او حدود ۱۰ سال است که نیست و پرسشی مطرح می‌شود که ما با او چه کردیم؟ شاید برخی به سرعت بگویند که نیازی نیست ما کاری کنیم چون که صدها سال است که حافظ سروده است: «هرگز نمیرد آن‌که دلش زنده شد به عشق/ ثبت است بر جریده عالم دوام ما».

شکی در کلام حافظ نیست ولی بیایید قبول کنیم که این پاسخی است کلیشه‌ای و برای از سر بازکردن. این بیت را برای همه هنرمندان و چهره‌های فرهنگی‌مان در مراسم وداع‌شان در حیاط تالار وحدت می‌خوانیم.

واقعیت آن است که برای او هم همان کارهایی را نکردیم که برای دیگران نیز هم؛ به عبارت دیگر، او را به بایگانی تاریخی سپردیم و لحظه‌ای نیندیشیدیم که او چگونه اندیشیده بود و اگر توانست در هنر این مرز و بوم، بحق، موثر واقع شود، چه کرد؟ منظورم به هیچ عنوان تقلید نیست؛ در آن‌که استاد هستیم. چراکه آسان‌ترین و سخیفانه‌ترین راه‌هاست برای نشان‌دادن صدق عبارت «ثبت بودن دوامش بر جریده عالم بودن». منظورم آن است که او را واکاوی نکردیم، او را درست نشناختیم، مانند خیلی‌های دیگر. فقط نامش را آوردیم و از بهره‌مندی از محضرش افتخار کردیم (کردند!) و هیچ نفهمیدیم و زحمت فهمیدن دیدگاه‌های او در موسیقی را به خودمان ندادیم.

روی صحبتم بیشتر با هم‌نسلان خودم است؛ مایی که حالا می‌خواهیم عرصه را برای خود داشته باشیم و آرزوهای بزرگ در سر داریم باید نسل گذشته‌مان را بشناسیم و دقیق واکاوی‌شان کنیم. خوب و بدشان را متوجه شویم و برای قدم در این راه گذاشتن با استواری بیشتری گام برداریم.

مشکاتیان را باید ارج بنهیم و بشناسیمش؛ هم موسیقی‌اش را و هم اندیشه‌های پشت موسیقی‌اش این‌که کدام‌شان درست بوده و کدام‌شان غلط بحث دیگری است.

او را بسیار دوست دارم، نه فقط به خاطر نغمه‌پردازی‌های جاودانه‌اش بلکه به خاطر منش هنرمندانه و میهن‌دوستانه‌ای که داشت؛ منشی که شاید در برخی از هم‌نسلانش کمرنگ بود. اما او همواره دغدغه وطن داشت و این شاید مهمترین درسی است که نسل من می‌تواند از او بگیرد. می‌دانم اکنون سخت است ولی به هیچ روی نشدنی هم نیست. می‌دانم که می‌دانید.

یادش همواره مانا
زادروزش خجسته

آمار عجیب و غریب مرکز پژوهش‌های مجلس

در محیط اداری چه خبر است؟

آیت وکیلیان| مرکز پژوهش‌های مجلس طی ارایه گزارشی آماری در ارتباط با «جایگاه کار در وضع فعلی کشور»، کار مفید کارمندان ایرانی (در بخش دولتی) را ۲۲ دقیقه در روز ارزیابی کرده است. این در حالی است که سال گذشته این رقم یک ساعت و ۴ دقیقه یا به عبارتی ۶۴ دقیقه بود. با این حساب، کار مفید کارمندان نسبت به سال ۹۶ به یک‌سوم کاهش یافته است. میزان کار مفید در جامعه ایران در هفته، حداکثر ۱۱ ساعت برآورد می‌شود و در بخش‌های دولتی نیز این عدد و رقم ۲۲ دقیقه در روز احصا شده است. در ماده ۵۱ قانون کار میزان مجاز ساعت کار روزانه افراد در بنگاه‌ها و واحدهای مشمول قانون کار کشور ۸ ساعت اعلام شده است که البته کارگر و کارفرما می‌توانند با توافق ساعات کار برخی روزها را کمتر و برخی دیگر را بیشتر در نظر بگیرند، اما به صورت کلی نمی‌تواند از ۴۴ ساعت بیشتر باشد. در این زمینه عنوان می‌شود که مشمولان قانون کار در طول یک هفته کاری که البته غیر از جمعه محاسبه می‌شود تا ۴۹ ساعت نیز کار می‌کنند. با این حال، قانون کار هیچ گونه تاکیدی بر وضعیت بهره‌وری نیروی کار و میزان ساعات مفید کاری افراد در قالب ماده ۵۱ ندارد. مصطفی اقلیما و حسین باهر دو جامعه‌شناس و پژوهشگر مطرح کشور در گفت‌وگو با «شهروند» مهمترین دلایل و عوامل پایین‌بودن ساعت کار مفید در ایران را تبیین و تحلیل کرده‌اند که از نظر می‌گذرد.

فعل‌وانفعالاتی که انگیزه می‌گیرد

رئیس انجمن علمی مددکاری اجتماعی ایران در گفت‌وگو با «شهروند» دلایل و عوامل زیادی را در پایین‌بودن ساعت کار مفید در ایران موثر می‌داند. مصطفی اقلیما در توضیح نقش «ساختار سیاسی» به‌عنوان یکی از عوامل پایین‌بودن ساعت کار مفید در ایران می‌گوید: «در نظم سیاسی موجود با توجه به این که فعالان عرصه سیاست و اقتصاد فرصت ارتقا و دستیابی به جایگاه‌های شغلی بالاتر را پیدا می‌کنند، تمرکز خود را روی کار یا شغلی که دارند، قرار نمی‌دهند، بلکه دایم به مراتب و سطوح بالاتر فکر می‌کنند.» اقلیما در مورد نقش «فرهنگ سنتی» می‌گوید «در فرهنگ ایرانی معمولا «زمان» اهمیتی نداشته است و عبارت‌هایی مثل «دم غنیمت شمردن»، «بی‌خیال فردا» و امثال اینها در تاریخ ادبیات ایران خود تاییدی بر این مدعاست.» این جامعه‌شناس در مورد «غیرتخصصی بودن شغل» بر این عقیده است که «بسیاری از افراد در مشاغلی مشغول به کار هستند که یا در آن زمینه تخصص کافی یا تجربه لازم برای آن کار ندارند.» وی نقش «بروکراسی» را نیز این گونه بیان می‌کند که «بسیاری از کارها در پیچ‌وخم‌های بی‌خوداداری پیچ‌وتاب خورده و مدت زیادی از وقت و زمان هدر رود.» «درآمد پایین» هم به گفته پدر مددکاری اجتماعی ایران یکی از عوامل مربوط به پایین‌بودن بهره‌وری کار مفید در ایران است.» «طولانی بودن تعطیلات» نیز موجب می‌شود تنبلی و سستی به مرور زمان به‌عنوان یک عادت درآمده و افراد بیشتر دنبال تفریح خواهند بود تا کار.» اقلیما در توضیح «عدم‌تعریف نوع کار افراد در محل کار» می‌گوید که «نیرو، جذب سازمان‌ها می‌شود، بدون آن که برای وی جایگاه و وظیفه خاصی تعریف شده باشد.» این استاد بازنشسته جامعه‌شناسی مفهوم دو علت «چندشغله‌بودن مدیران و کارمندان» و «عدم‌نظارت دقیق بر فرآیند کار» و تاثیر آنها بر کاستن از میزان ساعات کار را مشخص دانست. مصطفی اقلیما در ادامه تشریح کرد که «مکانیسم «تشویق و تنبیه» نیز که یکی از اصول اساسی مدیریت است در سیستم اداری به‌طور دقیق به چشم نمی‌خورد. همین مسأله موجب می‌شود فرد پرکار به دلیل آن که تصور کند از نظر مدیر خود، تفاوتی بین او و فرد کم‌کار وجود ندارد، در طولانی مدت، تبدیل به یک فرد کم‌کار شود.»

بلای بکارگیری بی تخصصی

یک استاد جامعه‌شناسی در مورد پایین‌بودن ساعت کار مفید در ایران به «شهروند» می‌گوید که «میزان فرصت‌سوزی و هدر دادن زمان در بی‌انگیزگی افراد و کارمندان تاثیر زیادی دارد.» «حسین باهر» معتقد است که «در فرهنگ کاری ما ایرانیان آن چه بیشتر از همه برجسته است این که توجهی به استعدادها و ظرفیت‌های بالقوه موجود در جامعه نداریم و این مسأله بستری را فراهم می‌کند که افراد بدون استعداد به جای افراد بااستعداد جذب شوند که در این شرایط مشخص است فرد دل به کار نمی‌دهد.» این پژوهشگر مسائل اجتماعی معتقد است که «مواردی همچون کارشکنی، خرابکاری، بی‌توجهی به ارباب رجوع و به وجود آمدن فرآیند غیرعقلانی در میان کارکنان، ماحصل وضعیتی است که ما به تخصص در کار اهمیت نداده‌ایم، چراکه فرد متخصص تنها به حوزه کاری خود فکر می‌کند، نه به حاشیه‌ها.» باهر معتقد است که «وقتی در یک سازمان پاداش و تشویق نه به فکر خلاق و باانگیزه بلکه متاثر از فعل‌وانفعالات رابطه‌ای به افراد غیرخلاق داده می‌شود، فرد انگیزه کاری خود را کاملا از دست می‌دهد.» وی معتقد است که «مهمترین نکته در مورد پایین‌بودن بهره‌وری نیروی کار در ایران را بتوان به پایین‌بودن سطح درآمد و دریافتی‌های افراد مرتبط دانست، به نحوی که این مسأله اساسی باعث شده افراد انگیزه افزایش سهم خود در تولید و ارایه خدمات در بنگاه‌ها را تا حدود زیادی از دست بدهند.» باهر افزود: «پایین‌بودن فرهنگ کار و آموزش نیروی انسانی نیز از مواردی است که به پایین‌ماندن بهره‌وری نیروی کار در واحدها لطمه می‌زند. با این حال، پایین‌بودن تکنولوژی مورد استفاده در بیشتر واحدهای اقتصادی کشور و ضعف‌های مدیریتی نیز بر ادامه روند پایین‌بودن بهره‌وری نیروی کار لطمه می‌زند.»

۲۱ نفر کارمند ایرانی معادل یک کارمند!

بنا به آمار مرکز پژوهش‌های مجلس، کار مفید کارمندان ایرانی (در بخش دولتی) ۲۲ دقیقه در روز ارزیابی شده است. این آمار در سال گذشته ٦٤ دقیقه در روز بود؛ یعنی طی یک سال گذشته راندمان کارمندان کشور حدود یک سوم کاهش داشته. در واقع اگر یک کارمند بنا به قانون کار در روز باید ۸ ساعت (۴۸۰ دقیقه) کار کند، حدودا ۱ بیست و یکم کاری را انجام می‌دهد که از یک کارمند انتظار می‌رود. به این ترتیب برآوردی که از این معادله ساده به دست می‌آید این است که کاری را که روزانه از عهده یک کارمند برمی‌آید، باید حدود ۲۱ نفر انجام بدهند تا به همان زمانی برسد که طبق قانون کار اعلام شده است. در واقع بهره‌وری ۲۱ نفر کارمند ایرانی معادل یک کارمند است!

گزارشی که در سال ۱۳۹۰ منتشر شد، سرانه مفید کار در ایران سالانه ۸۰۰ ساعت بوده، درحالی که این میزان در ژاپن ۲۴۲۰ ساعت و در کره‌جنوبی ۱۹۰۰ ساعت است، همچنین این میزان در چین ۱۴۲۰ ساعت، آمریکا ۱۳۶۰ ساعت، ترکیه ۱۳۳۰ ساعت، پاکستان ۱۱۰۰ ساعت، افغانستان ۹۵۰ ساعت، آلمان ۱۷۰۰ ساعت، کویت ۶۰۰ ساعت و عربستان ۷۲۰ ساعت است. براساس این گزارش، متوسط کار روزانه در بخش دولتی در ایران در سال ۱۳۹۰، ۱,۴ ساعت و در بخش خصوصی ۲,۶ ساعت بوده است. بر این اساس به نظر می‌رسد راندمان کارمندان در یک دهه گذشته حدود ۷۵ درصد کاهش داشته است.

نگاه

عضو شورای شهر تهران به «شهروند» خبر داد:

ماجرای مناف هاشمی در جلسه هم‌اندیشی شورای شهر و شهرداری

دیروز خبر رسید که مدیرکل بازرسی استانداری تهران که در پی انتشار خبری مبنی بر دریافت وجه مالی از شهرداری‌های استان تهران به بهانه سفر آموزشی به مشهد کنار گذاشته شده بود، در روزهای گذشته در همان سمت، اما در استانداری البرز مشغول شده است. البته استاندار تهران ماجرا را به این شکل توضیح داد: «جابه‌جایی مدیران امری مرسوم و متداول در مجموعه وزارت کشور است. مدیرکل سابق بازرسی استانداری تهران پیشنهادهای مختلفی از سایر استان‌ها داشت، اما نهایتا با اصرار خود و پیشنهاد استاندار البرز این استان را برای ادامه خدمت انتخاب کرد.» تماس با مسئولان استانداری البرز برای پی بردن به صحت و سقم ماجرا بی‌نتیجه ماند. این خبر خیلی‌ها را به یاد مورد مشابه دیگری انداخت که در شهرداری تهران اتفاق افتاده بود. مناف هاشمی، استاندار گلستان که حضورش در خارج از کشور هنگام وقوع سیل ویرانگر مازندران جنجال درست کرده و باعث شده بود که او با دستور مستقیم معاون اول رئیس جمهور از سمتش عزل شود، به‌عنوان مشاور شهردار تهران انتخاب شد، اتفاقی که صدای خیلی‌ها را درآورد. منتقدان حضور فردی را که به علت بی‌مسئولیتی کنار گذاشته‌شده در سمت مشاور شهرداری پایتخت به چالش کشیدند. شهرداری هم در مقابل اعلام کرد که او کارمند رسمی این نهاد است و بازگشت او به شهرداری غیرقابل اجتناب بوده است. محمود میرلوحی، عضو شورای شهر تهران در گفت‌وگو با «شهروند» در جواب این سوال که حالا با گذشت چند روز از این انتصاب و درحالی که هر خبر مشابهی آتش زیر خاکستر ماجرای مناف هاشمی را روشن می‌کند، واکنش شورای شهر چیست؟ می‌گوید: «به هر حال ایشان تجربه‌هایی مانند استانداری داشته‌اند و از طرفی باید بعد از اتمام ماموریت‌شان در استانداری به شهرداری برمی‌گشتند، چون کارمند رسمی هستند، بنابراین شاید دادن سمت مشاور به ایشان تصمیم چندان اشتباهی هم نبوده است، اگرچه اگر قبل از این کار از ما و به‌ویژه شخص من سوال می‌شد، اعلام می‌کردم که با توجه به جو روانی که بعد از ماجرای غیبت ایشان به راه افتاده بود، چنین تصمیمی به‌صلاح نیست، اما به‌هرحال ما نمی‌توانیم در زمینه انتخاب مشاور به شهردار فشار بیاوریم.» الهام فخاری عضو دیگر شورای شهر تهران هم به «شهروند» می‌گوید: «ولا ایشان سمت اجرایی نگرفته‌اند. مشاور شهردار به نوعی یک سمت انشایی است و نه یک سمت رسمی اداری، بنابراین جای نگرانی از بابت مسائلی که پیش آمده بود، وجود ندارد، ضمن این که ما بعد از این انتصاب جلسه‌ای با شهرداری تهران نداشته‌ایم و تازه فردا (یکشنبه) جلسه هم‌اندیشی‌مان برگزار می‌شود. در این جلسه قرار است موضوع انتصاب آقای هاشمی را مطرح کنیم و دلایل شهرداری را در این مورد بشنویم، در این جلسه اگر دلایل قانع کننده نبود، ما هم مواضع‌مان را اعلام می‌کنیم.»

تریبون

افزایش هفت برابری شکایت از خودرو

جمال انصاری، رئیس سازمان تعزیرات حکومتی گفت: «درباره مشکلات موجود در بازار خودرو، ما براساس اظهارات و شکایات مردم ورود کرده و به موضوع رسیدگی می‌کنیم. شکایت‌های مربوط به شرکت‌های خودروسازی و شرکت‌های واردکننده خودرو در سال گذشته نسبت به سال ۹۶ حدود هفت برابر افزایش پیدا کرد. مثلا اگر در سال ۹۶، ۸۰۰ شکایت در حوزه خودرو به سازمان تعزیرات حکومتی واصل شد، این تعداد در سال ۹۷ به ۷ هزار شکایت افزایش پیدا کرد که این موضوع بیانگر عزم سازمان در برخورد با تخلفات و رسیدگی به شکایات افراد ذی‌حق و خریدار خودرو است.»

جنگ امید

احمد توکلی، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: «هدف آمریکا ناامید ساختن مردم ایران از نظام اسلامی و حکومت مردمی مستقر در کشور است. از این جهت عبارت جنگ امید که آقای روحانی اخیرا در سخنان خود به آن اشاره کردند، کاملا بجا بیان شده است. اما باید توجه داشت میزان تاثیرگذاری آمریکا در این نزاع ارتباط مستقیمی به وضع داخلی ما دارد. قطعا برای خروج از این وضع راهکارهایی وجود دارد. باید گفت که برطرف‌کردن اشتباهات گذشته، دست برداشتن از سیستم نامبارک سه نرخی، افزایش تولید و فراهم‌کردن شرایطی که مردم در تهیه ضروریات خود دچار مشکل نباشند، از جمله اهدافی است که دولت بایستی در پی آنها باشد.»

ادبیات کشورهای اروپایی عوض شده

محمدرضا پورابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: «علی‌رغم این که جنس آمریکا ادبیات قلدرمآبانه است، ایران وارد مذاکره شد و توافق کردیم که جمهوری اسلامی محدودیت هسته‌ای داشته باشد و در مقابل آمریکا رفع تحریم‌های ظالمانه را انجام دهد. هر جا جمهوری اسلامی ایران از موضع قدرت برخورد کرد در آن میدان برنده بوده است و موضع جدید جمهوری اسلامی ادبیات کشورهای اروپایی را عوض کرده و درخواست مذاکره و همکاری دارند.»

حاشیه

ترکیه به خرید نفت از ایران ادامه می‌دهد

ایالات متحده آمریکا اعلام کرده است که در راستای تلاش برای به صفر رساندن میزان فروش نفت ایران دیگر معافیت‌های نفتی را تمدید نخواهد کرد. به عقیده کارشناسان این معافیت‌های نفتی که شامل ترکیه نیز می‌شد، از لحاظ سیاسی و اقتصادی این کشور را هم تحت‌تاثیر قرار می‌دهد، زیرا ترکیه از یک سو با مشکلات فراوان جایگزینی نفت ایران با نفت کشور دیگری روبه‌رو است و از سوی دیگر تحریم‌های آمریکا این کشور را تهدید می‌کند. در همین زمینه روز گذشته حقی اویغور، معاون مرکز مطالعات ایران در گفت‌وگو با مهر این موضوع را تایید کرده و گفته است: «آنکارا معتقد است که ترکیه همچنان از ایران نفت خواهد خرید، زیرا به دلایل فنی در کوتاه‌مدت امکان جایگزینی نفت ایران با نفت دیگری وجود ندارد.» ترکیه نخستین کشوری بود که به تحریم‌های نفتی آمریکا علیه ایران واکنش نشان داد و حالا نیز کارشناسان این کشور، سیاست ترامپ را در این زمینه غیرممکن پیش‌بینی کرده‌اند.